

Mødet den 24. August 1911.

(For lukkede Døre).

Fraværende Dagmar Petersen.

1. (J. Nr. 10⁸—1911). Meddelelse fra **Aarhus Øresparekasse** om, at Stabsintendant Thruelsen har frasagt sig Hvervet som Revisor, samt Anmodning om Byraadet vil vælge en Revisor i hans Sted.
Udsattes.
2. (J. Nr. 278—1911). Indstilling fra Slagtehusudvalget om Bemyndigelse til at overdrage **Gulvbelægningen i Eksportslagtehallen og Luftkølerummet** til Firmaet Robert Kieserling i Altona.

Simonsen oplyste, at de Basaltgulve, man ønskede, var anført i det vedtagne Projekt. Disse Gulve havde ingen Fuger, var ikke glatte, var lette at holde rene og var stærke at slide paa. De kunde imidlertid kun leveres af Verdensfirmaet Robert Kieserling i Altona, for hvem de var beskyttet ved Verdenspatent. Firmaet var nu gaaet ned med Prisen til 8 Mark pr. Meter, hvilket var lidt under Prisen for almindelige Fliser, saa Udvalget saa ingen Betænkelighed ved at antage Firmaets Tilbud, men Hagen ved Sagen var, at Firmaet ikke vilde have noget med Kommunens Betingelser at gøre, idet det vilde lade Arbejdet udføre af egne Folk. I Betragtning af, at det drejede sig om et Verdensfirma og et Verdenspatent, mente Udvalget ikke, der var noget til Hinder for at indgaa herpaa, hvorfor det indstillede, at det fik Bemyndigelse til at modtage Tilbudet.

Jakob Jensen mente ikke. Firmaet kunde frigøre sig for Ulykkesforsikringen, da denne var undergivet Lovgivningen.

Simonsen formodede, at det maatte blive Kommunen, der maatte paatage sig Ulykkesforsikringen, hvis Arbejderne skulde ulykkesforsikres. Det drejede sig imidlertid ikke om noget stort Beløb, og Forholdet kunde undersøges.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 115—1911). Til **6 Lærer- og 4 Lærerindeembeder** vedtoges det at indstille følgende:

Lærerembeder:

I.	Nr. 1.	J. K. Enevoldsen, Aarhus.
	» 2.	S. P. Rasmussen, do.
	» 3.	E. Laurent Lund, do.
II.	Nr. 1.	H. Pihl, Aarhus.
	» 2.	E. Laurent Lund, do.
	» 3.	J. P. Jespersen, do.
III.	Nr. 1.	A. L. Jepsen, Aarhus.
	» 2.	C. L. Christiansen, do.
	» 3.	Em. Jensen, do.
IV.	Nr. 1.	S. P. Rasmussen, Aarhus.
	» 2.	J. P. Jespersen, do.
	» 3.	Th. C. Svendsen do.
V.	Nr. 1.	Em. Jensen, Aarhus.
	» 2.	A. L. Jepsen, do.
	» 3.	C. L. Christiansen, do.
VI.	Nr. 1.	Th. C. Svendsen, Aarhus.
	» 2.	J. K. Enevoldsen, do.
	» 3.	H. Pihl, do.

Lærerindeembeder:

I.	Nr. 1.	Joh. Andersen, Aarhus.
	» 2.	M. Nielsen, do.
	» 3.	Ing. Jensen, do.
II.	Nr. 1.	D. Olesen, Aarhus.

Nr. 2. A. Nielsen, Aarhus.

» 3. H. Andersen, do.

III. Nr. 1. A. M. Larsen, Aarhus.

» 2. H. Andersen, do.

» 3. O. Christensen, do.

IV. Nr. 1. K. Nilsson, Aarhus

» 2. Th. Balslev, do.

» 3. M. Nielsen, do.

4. (J. Nr. 274—1911). Ansøgninger fra **Gymnastiklærerne** R. Nielsen, C. J. Svendsen, C. M. Olsen og J. C. Sørensen om fast Ansættelse.

Formanden meddelte, at Skolekommissionen anbefalede Andragenderne, hvorimod Skoleudvalget fremsendte disse til Byraadets Afgørelse.

Marinus Petersen var imod at ansætte Folk, der i Forvejen nød Pension, i pensionsberettigede Stillinger. Ved at meddele disse Gymnastiklærere fast Ansættelse vilde man i hvert Fald vise større Flothed, end man viste, da det drejede sig om de kommunale Arbejderes Lønoverenskomst.

Jul. Andersen forstod Sagen saaledes, at det alene var Hensynet til, at disse Gymnastiklærere ikke var eksaminerede, der var det bestemende. Da de jo imidlertid fremdeles skulde vedblive at fungere, enten de fik fast Ansættelse eller ej, og da deres Lønforhold vel ikke synderlig blev forandret, selv om de blev fast ansat, og de iøvrigt alle i en Aarrække havde gjort god Tjeneste, forekom det ham at være en Retfærdighedshandling at give dem fast Ansættelse.

Simonsen havde meget ønsket, at Skoleudvalget var kommet med en Indstilling, saa man kunde have set dets Mening. Da tre af Ansøgerne havde Pension fra Militæret, kunde han principielt ikke gaa med til at anbefale Andragenderne, men iøvrigt vilde han gerne høre Skoleudvalgets Mening.

J a k o b J e n s e n oplyste, at Udvalget med velberaad Hu ikke kom med nogen Indstilling, da det drejede sig om Principspørgsmaal, som Udvalget ikke gerne vilde afgøre alene. Ved denne Sag stod man overfor fire Spørgsmaal: for det første, om man skulde blive ved med at ansætte ueksaminerede Folk i Skolens Tjeneste; for det andet, om man vedblivende skulde knytte militære Personer til Skolen; for det tredje var der Lønforholdet; og for det fjerde Spørgsmaalet om man skulde ansætte pensionerede Folk i Kommunens Tjeneste. Navnlig det sidste Spørgsmaal, men ogsaa i nogen Grad de andre, var bestemmende for Taleren, naar han personlig ikke var stemt for at gaa med til at give Andragerne fast Ansættelse. Iøvrigt var Skolevæsenet særdeles tilfreds med disse Folk.

M i k a e l J o h a n s e n anbefalede Andragerne. For nogle Aar siden havde man ansat 2 ueksaminerede Gymnastiklærerinder, og Kommunen vilde tjene ved at give disse fire Gymnastiklærere fast Ansættelse. Det var vel rigtigt, at man ikke gerne skulde ansætte pensionerede Folk, men da man dog flere Gange havde gjort dette, og da det drejede sig om veltjente og dygtige Folk, kunde man ogsaa gøre det denne Gang.

M a r i n u s P e t e r s e n fandt det absolut forkasteligt at give Folk Adgang til at blive pensioneret fra flere Bestillinger.

N. J o h. L a u r s e n kunde ikke indrømme, at det nu foreliggende Forhold var ens med Ansættelsen af de 2 Gymnastiklærerinder. Kunde Sagen ordnes saaledes, at Andragerens Statspension kunde blive trukket fra deres eventuelle Pension som Gymnastiklærere ved Skolevæsenet, kunde der maaske være nogen Mening i at give dem fast Ansættelse, men ellers næppe. Iøvrigt maatte Sa-

gen bedre oplyses, inden Taleren kunde gaa med til at imødekomme Andragerne.

Jakob Jensen hævdede, at fordi man tidligere havde ansat pensionerede Folk, behøvede man ikke at blive ved dermed. Ej heller kunde han indrømme, at der ved Ansættelsen af de 2 Gymnastiklærerinder var skabt noget Præcedens for denne Sag.

N. Joh. Laursen tvivlede stærkt om Muligheden af at faa Andragerne fast ansat og troede ikke, man gjorde dem nogen Tjeneste ved at anbefale Andragenderne, som de nu forelaa.

Jakob Jensen gjorde opmærksom paa, at Andragenderne var stilet til Byraadet, som ikke var rette Forum i Sagen. Maaske vilde det rigtigste derfor være at sende Andragenderne tilbage.

Mikael Johansen mente, at det skyldtes en Formfejl, at Andragenderne var stilet til Byraadet. Det var kun Byraadets Anbefaling, der ønskedes.

Andragenderne kunde ikke anbefales.

5. (J. Nr. 257—1911). Andragende fra A/S Aarhus Pølsefabrik om **Refusion af indbetalt Gas- og Elektricitetsafgift** til et Beløb af 278 Kr. 14 Øre for leveret Gas og Elektricitet til Forretningens tidligere Indehaver.

Andragendet afsloges overensstemmende med Udvalget for Belysningsvæsenets Indstilling.

6. (J. Nr. 218—1911). Andragende fra Typograf Neess om **Friplads i Borgerskolen i Christiansgade** for sin Datter Emma Laurine Neess.

Bevilgedes.

7. (J. Nr. 276—1911). Andragende fra H. Bønnelycke om **Friplads i Borgerskolen i Christiansgade** for sin Datter Nora Bønnelycke.

Det vedtoges at bevilge $\frac{1}{2}$ Friplads.

8. (J. Nr. 275—1911). Andragende fra Tømrermester J. K. Jørgensen om **Friplads i Borgerskolen i Christiansgade** for sin Datter Margrethe Jørgensen samt om Eftergivelse af sidste Aars Skolepenge.

Det vedtoges at bevilge den ansøgte Friplads, hvorimod Eftergivelsen af sidste Aars Skolepenge ikke kunde bevilges.

9. (J. Nr. 26³—1911). Andragende fra Formand Ole Olsen om **Æresoprejsning**.

Anbefaledes.

10. (J. Nr. 15³—1911). Andragende fra Ida Marie Fritzsche om dansk **Indfødsret**.

Anbefaledes.

11. (J. Nr. 277—1911). Andragende fra Enke efter Overpolitibetjent Hans Larsen, Ane C. C. Larsen, om en aarlig **Understøttelse**.

Afsloges.

12. (J. Nr. 228—1911). Andragende fra Enke efter Vejmand Morten Andreasen, Mette K. Andreasen, om **Understøttelse**.

Overensstemmende med Brolægningsudvalgets Indstilling bevilgedes der 12 Kr. pr. Maaned for det kommende Aar.

13. (J. Nr. 216—1911). Meddelelse fra Bestyrelsen for **Tvangsarbejds- og Forsørgelsesanstalten ved Horsens** om, at Bestyrelsen er villig til at forny den tidligere afsluttede, til 1. Januar 1912 opsagte, Overenskomst om Benyttelse af Anstalten til Indlæggelse af Personer fra Aarhus Amtsraadskreds og Aarhus Købstadkommune, mod at Betalingen fastsættes til 1 Kr. pr. Dag paa Forsørgelsesafdelingen og 1 Kr. 25 Øre pr. Dag paa Tvangsafdelingen.

Fattigudvalgets Indstilling om at forny Overenskomsten paa de anførte Vilkaar vedtoges.

14. (J. Nr. 635—1910). Indstilling fra Slagtehusudvalget om Bemyndigelse til at overdrage **Leverancen af Jernvinduer og Regulatorer til Eksportslagteriet** til Firmaet M. Seest som den næstlaveste ved den afholdte Licitation for 8549 Kr., efter at Fredericia Jernstøberi har frasagt sig Leverancen paa Grund af Likvidation.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 268—1911). Andragende fra flere Automobilejere om Tilladelse til ogsaa i Tiden fra 15. August til 15. Maj at maatte færdes med **Automobiler** efter Lygternes Tænding til Kl. 12 Nat til Pavillonerne i Byens Skove.

Skovudvalgets Indstilling om at bevilge Andragendet saaledes, at det strengt overholdes, at Maksimumshastigheden for Natkørsel de omhandlede Strækninger bliver 15 Km. i Timen, og at Natkørsel til »Ørnereden« ikke tillades, vedtoges.

16. (J. Nr. 270—1911). Andragende om **Friplads i Marselisborg Skoles Gymnasium** for Oscar Gren, Søn af Baneformand Gren.

Bevilgedes.

17. (J. Nr. 21³—1911). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedrørende **Fastsættelse af en ny Byggelinie ud for Ejendommen Nr. 30 i Skolegade.**

Møller meddelte, at der fandtes en gammel Byraadsbeslutning om, at naar Sundhedskommission og Bygningskommission enedes om at anbefale en Dispensation, kunde Begæringen derom sendes direkte til Ministeriet uden at passere Byraadet. At denne Beslutning kunde komme til at virke meget uheldigt, havde man fornylig haft Bevis paa. Sundhedskommissionen og Bygningskommissionen havde saaledes anbefalet et Andragende fra Tømrmester Davidsen, der vilde ombygge Skole-

gade 30; dette Andragende var blevet ekspederet fra Byraadskontoret uden nogen Bemærkning, og Ministeriet havde meddelt Dispensationen. Forholdet var imidlertid det, at man for 8 Aar siden havde vedtaget en ny Byggelinie for Skolegade, hvorefter denne skulde udvides med 1 Alen, men hvis Davidsen nu opførte sin Ejendom saaledes, som han efter Dispensationen havde Ret til, vilde Gaden ikke kunne blive udvidet i en meget lang Aarrække. Naboejendommen, Nr. 32, havde nemlig kun 230 □ Alen, og naar Davidsen nu byggede den fleretages Værkstedbygning bag denne, hvad han nu havde Tilladelse til, vilde denne Ejendom ikke kunne ombygges. Udvalget havde forhandlet med Davidsen for at opnaa en Overenskomst om en for Gaden bedre Ordning og tilbød ham til Gengæld at anbefale en saadan Dispensation, at Ejendommen kunde blive en Etage højere, men Udvalget var ret vanskelig stillet, da Davidsen holdt paa sin Ret, hvorefter altsaa Gaden ikke kunde blive bredere, og den lille Naboejendom ikke vilde kunne bygges op. Som Sagen nu laa, saa Udvalget ingen anden Udvej end at se at faa Tilladelse til at ekspropriere, om en saadan Tilladelse var mulig, samtidig med at det fik Bemyndigelse til at forhandle videre med Davidsen, hvilket det derfor skulde indstille.

Formanden saa intet til Hinder for at gennemføre en Ekspropriation, men kunde dog ikke nu udtale sig bestemt derom. Den omtalte Praksis havde han ved flere Lejligheder fundet uheldig og vilde gerne gaa med til at faa den forandret.

Møller mente, at det var den meddelte Dispensation, der gjorde Ekspropriationsspørgsmaalet mere vanskelig.

Formanden kunde ikke se, at den givne Dispensation gjorde Sagen særlig kompliceret.

Jakob Jensen ansaa det for heldigst at ændre Forretningsgangen saaledes, at alle den Slags Sager kom for Byraadet, inden de blev ekspederet. Denne Sag var blevet ekspederet under Formandens Bortrejse. Det var en meget ubehagelig Dispensation, der var givet, idet navnlig Værkstedbygningens uheldige Beliggenhed fuldstændig hindrede Udnyttelsen af Naboejendommen, idet den ikke tillod Tilførsel af Lys og Luft til denne og ikke gav tilbørlig Plads til dens Opbygning. Naboejendommen ejedes af Murermester Magnus Nielsen, som forlangte 18000 Kr. for den. Overtog Kommunen den, kunde den ikke blive staaende, og man vilde saa faa et grimt Hul i Gadelinien. Anvendte man Ekspropriation, vilde man ganske vist faa dette Hul, men man vilde opnaa, at Gaden kunde faa en nogenlunde Bredde, foruden at Davidsen saa maatte lave sine Tegninger om. Endelig vilde Davidsen ogsaa nok, naar han saa, at der vilde blive eksproprieret, og at han ikke fik Tilladelse til at opføre den tredje Etage, komme til Erkendelse af, at denne Tilladelse var mere værd end at faa Værkstedbygningen til at ligge paa den paatænkte Plads. Taleren tilraadede, naar man søgte Ekspropriationstilladelsen, at sende enten Formanden eller Udvalgets Formand til Ministeriet. Samtidig maatte Forhandlingerne med Davidsen fortsættes.

Simonsen var blevet meget betænkelig ved hele Sagen ved at høre, at det var Hr. Magnus Nielsen, der ejede den lille Naboejendom, at det var Hr. Magnus Nielsen, der havde ekspederet Sagen som konstitueret Byraadsformand under Borgmesterens Bortrejse. Selvfølgelig maatte

man tro, at Hr. Magnus Nielsen havde ekspederet Sagen uden at tænke over det, men mærkelig forekom det dog, at han var saa hurtig med at meddele, at han forlangte 18000 Kr. for Ejendommen. Havde Hr. Magnus Nielsen handlet ubesindigt, faldt Ansvar paa Borgmesteren, der havde faaet Hr. Nielsen konstitueret.

J a k o b J e n s e n oplyste, at det var efter Udvalgets Opfordring, at Magnus Nielsen havde nævnt Prisen.

F o r m a n d e n gik ud fra, at der i Simonssens Udtalelse ikke laa nogen Insinuation mod Hr. Magnus Nielsen for at have benyttet sig af sin Stilling som Byraadets og Bygningskommissionens Formand.

M i k a e l J o h a n s e n hævdede, at der hos alle, der kendte Hr. Magnus Nielsen, ikke var Tvivl om, at der forelaa en Fejltagelse fra Hr. Niensens Side.

M ø l l e r bekræftede, at det var efter Udvalgets Anmodning, at Hr. Magnus Nielsen havde nævnt, at han vilde sælge Ejendommen for det, den stod ham i, nemlig 17000—18000 Kr.

S i m o n s e n forstod ikke, at Hr. Magnus Nielsen havde forladt Salen, hvis han ikke følte sig interesseret i Dispensationen.

J a k o b J e n s e n oplyste, at Hr. Magnus Nielsen i Udvalget havde spurgt, om det ikke var rigtigst, at han forlod Salen under Sagens Behandling, og at Udvalget havde besvaret dette bekræftende.

Det vedtoges at bemyndige Udvalget til at fortsætte Forhandlingerne angaaende Ændringen af Forholdene ved Ejendommen eventuelt til at søge det til Gadeudvidelsen indtil 30 Fods Bredde fornødne Areal eksproprieret.